

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Van DGMI – directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

nota

Nota naar aanleiding van Verslag
wijziging Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

TER BESLISSING

Datum

4 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/

Opgesteld door

persoonsinformatie

Beslistermijn

Vaste commissie IenW vraagt
'spoedige' ontvangst (3 feb)

Uiterlijk bij DBO

niet van toepassing

Bijlagen

2.

Aanleiding

Op 1 november 2021 heeft de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat vragen gesteld (een Verslag uitgebracht) over de voorgestelde wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Het wetsvoorstel creëert onder meer een bevoegdheid voor maatregelen inzake het (particulier) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In bijgevoegde Nota naar aanleiding van het Verslag beantwoordt u de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

Ik stel u voor akkoord te gaan met de Nota naar aanleiding van het Verslag en die te doen verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

De meeste vragen in het Verslag gaan niet zozeer over de bevoegdheid, maar over het verbod op professioneel gebruik, dat vanaf 2016 van toepassing was maar in november 2020 door het Gerechtshof Den Haag onverbindend is verklaard. Na aanvaarding van het wetsvoorstel zal het gebruiksverbod weer gelden. Die vragen gaan dan ook over onderwerpen die destijds, voorafgaande aan het gebruiksverbod, indringend zijn besproken en door Kamerleden nog steeds van wezenlijk belang worden geacht.

Ter informatie is de tekst van het gebruiksverbod achter deze nota gevoegd.

De antwoorden zijn in lijn met de antwoorden van destijds. Die lijn is: geen vermijdbaar gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dat kan worden gerealiseerd met toepassing van een geïntegreerde gewasbescherming, zoals voorgeschreven in de Europese Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is niet toegestaan, indien toereikende preventieve of niet-chemische maatregelen en methoden beschikbaar zijn. Een maatregel of methode is 'toereikend', als die technisch uitvoerbaar is (op basis advies praktijkdeskundigen) of de kosten niet onredelijk hoog (politieke keuze). Als de maatregel of methode niet toereikend is, kan een tijdelijke uitzondering op het gebruiksverbod worden gemaakt. De uitzondering wordt in beginsel elke twee jaar heroverwogen.

Het gebruiksverbod is destijds zeer uitgebreid door de Tweede Kamer besproken. Het had destijds betrekking op iets meer dan 1% van het totale gebruik van

gewasbeschermingsmiddelen in Nederland, maar producenten zijn principieel tegenstander van een (gedeeltelijk) gebruiksverbod. Reden daarvoor is m.i. dat een verbod zich vertaalt in lagere verkoopcijfers en daardoor komen de lasten (anders dan bij het gebruik van emissiereducerende maatregelen) vooral ten laste van die producenten en niet zozeer van de gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen.

Krachtenveld

De opvatting van de Tweede Kamer over het wetsvoorstel is nog niet duidelijk. Een meerderheid van D66/PVV/SP/PvdA/GroenLinks/PvdD/CU/DENK (thans ongeveer 81 zetels) heeft destijds de totstandkoming van het gebruiksverbod consequent gesteund. VVD/CDA/SGP steunden een gebruiksverbod niet.

Over het gebruiksverbod heeft de Kamer in oude samenstelling twee moties aangenomen. Op dit moment lijkt het stemgedrag van de PVV beslissend voor aanvaarding of verwerping van het wetsvoorstel.

- Motie Bromet (8 december 2020): verzoekt "zo snel als mogelijk een toereikende rechtsgrondslag te creëren in de wet die het mogelijk maakt het eerdere door de Kamer ingestelde verbod weer te bekrachtigen." Motie gesteund door PVV/D66/GroenLinks/SP/PvdA/CU/PvdD/50PLUS/DENK/Krol/Van Kooten-Arissen (93 zetels).
- Motie Van den Anker/Ziengs (25 februari 2021): verzoekt "bij toelating en gebruik van middelen buiten de landbouw het oordeel van het Ctgb te volgen en de wettelijke basis alleen te gebruiken in uitzonderlijke situaties, zodat er middelen beschikbaar blijven voor de aanpak van plagen in bomen en planten, zoals de eikenprocessierups." Motie gesteund door VVD/PVV/CDA/DENK/SGP/FvD/Krol (80 zetels).

Sommige vragen uit het Verslag lijken gemotiveerd door de vrees dat bepaalde problemen niet meer bestreden zouden mogen worden. Om die vrees weg te nemen heeft de Kamerbrief van 13 april 2021 het tweede deel van de motie ruimer geïnterpreteerd dan de letterlijke tekst aangeeft ("de wettelijke basis...eikenprocessierups"), namelijk niet als oproep om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen slechts te beperken tot uitzonderlijke situaties, maar als oproep om de bestrijding van álle ziekten, onkruiden en plagen mogelijk te houden. Die bestrijding blijft volgens het wetsvoorstel mogelijk, primair door het gebruik van preventieve of niet-chemische maatregelen en als laatste redmiddel door nodig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Financiële overwegingen en afstemming andere departementen

Geen financiële consequenties.

Het ministerie van LNV heeft twee vragen beantwoord die betrekking hebben op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen *binnen* de landbouw.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Begeleidende brief bij de Nota	
2	Nota naar aanleiding van het verslag	

Datum

4 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022

Uiterlijk bij DBO

niet van toepassing

Bijlagen

2

Aan

De Staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Van

DGMI - OenM

Toelichting

Tekst van het (toekomstige) gebruiksverbod. In *cursief* de toevoeging na inwerkingtreding van het wetsvoorstel.

Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Artikel 80a. Bescherming van milieu en volksgezondheid

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of biociden in specifieke gebieden als bedoeld in artikel 12 van richtlijn 2009/128/EG *of uiterwaarden en buitendijkse gebieden*. Deze regels kunnen een verbod inhouden dan wel zijn gericht op een vermindering van het gebruik van alle of een bepaald type gewasbeschermingsmiddelen of biociden in bij die maatregel aangewezen gebieden.
2. *Deze regels kunnen tevens betrekking hebben op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten deze gebieden, met uitzondering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door professionele gebruikers in de landbouwsector.*

Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Artikel 27b. Gewasbescherming buiten de landbouw

1. Het is een professionele gebruiker niet toegestaan om gewasbeschermingsmiddelen toe te passen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing in bij ministeriële regeling aan te wijzen gebieden of omstandigheden voor zover het een toepassing van een gewasbeschermingsmiddel betreft:
 - a. die noodzakelijk is voor een veilige exploitatie van bedrijfsmatige activiteiten of inrichtingen;
 - b. die noodzakelijk is voor de bescherming van de gezondheid van mens of dier of van het milieu; of
 - c. op specifieke terreinen voor recreatieve doeleinden of voor het beoefenen van sport die vanwege hun aard of omvang redelijkerwijze niet op een andere wijze kunnen worden onderhouden.
3. Bij ministeriële regeling kunnen voorwaarden worden gesteld aan de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de gebieden en omstandigheden, bedoeld in het tweede lid.
4. Het eerste lid geldt niet voor land- en tuinbouwbedrijven die gewassen telen of kweken.

Hoofdstuk 8 van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden bevat de uitzonderingen op het gebruiksverbod. Onder meer is een uitzondering gemaakt voor 'locaties waar open vuur en draaiende motoren' niet zijn toegestaan (omdat niet-chemische technieken meestal met hitte werken en daar dus niet toepasbaar zijn). Tevens is de bestrijding van bepaalde probleemkruiden van het verbod uitgezonderd, zoals de schadelijke, moeilijk te bestrijden, Japanse Duizendknoop. Ook sportterreinen zijn uitgezonderd, maar alleen voor de bestrijding van specifieke problemen op bepaalde delen van het sportterrein.

Datum

4 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022

Uiterlijk bij DBO

niet van toepassing

Bijlagen

2

Aan

De Staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat

Van

DGMI - OenM